

Pani
Hanna Pompa-Obońska
Dyrektor
Zespołu Parków Krajobrazowych
Województwa Śląskiego
w Będzinie
ul. Krasickiego 25

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Jakub Chęstowski

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego
ul. Ligonia 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 20 78 290
FAKS +48 32 20 78 291

marszal@slaskie.pl
slaskie.pl
powstania.slaskie.pl

Na podstawie:

- art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 512 ze zm.),
- Regulaminu kontroli wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych i wojewódzkich osób prawnych Województwa Śląskiego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 665/30/VI/2019 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 27 marca 2019 r. ze zmianami, pracownik Departamentu Audytu i Kontroli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego przeprowadził kontrolę w kierowanym przez Panią Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Będzinie, w zakresie wybranych zagadnień z gospodarki finansowej za lata 2018-2020. Ustalenia kontroli przedstawiono w protokole podpisanym w dniu 27.07.2020 r.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1) naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.):

a) art. 4 ust. 1 poprzez nieksięgowanie operacji gospodarczych jednostki stosownie do zasad klasyfikacji zdarzeń na kontach bilansowych, tj.:
- na koncie „201 - Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” (analitycznie 201- 01) wpłaty należności zakwalifikowanych wcześniej jako sporne. Powyższe dotyczyło: wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach III Wydział Cywilny Odwoławczy (Sygn. akt III Ca 625/18 z dnia 07.02.2019 r.) - w dniu 22.03.2019 r. zaksięgowano wpływ środków w wysokości 6.383,29 zł (należność główna 2.848,00 zł), wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach I Wydział Cywilny (Sygn. akt IC 383/19 z dnia 31.01.2020 r.) - w dniu 10.03.2020 r. zaksięgowano wpływ środków w wysokości 43.000,00 zł (należność główna).
Ujęte na koncie „240 – Pozostałe rozrachunki” należności sporne w momencie uprawomocnienia się wyroku sądowego, pod datą jego uprawomocnienia lub w dacie dokonania wpłaty na podstawie wydanego wyroku sądu, przestają być sporne i podlegają przeksięgowaniu z konta 240 na konto rozrachunkowe dłużnika (konto 201);

- na koncie „240 – Pozostałe rozrachunki” (analitycznie 240-20) roszczenia spornego pod datą skierowania roszczenia na drogę postępowania

sądowego. Kwotę tego roszczenia należało przenieść z konta rozrachunkowego dłużnika (konta 201) na konto 240, na którym zgodnie z polityką rachunkowości, księgowane są roszczenia sporne. Powyższe dotyczyło: nakazu zapłaty należności Sygn. akt I Nc 3197/17 z dnia 19.09.2017 r. na kwotę 11.392,00 zł wraz z odsetkami, nakazu zapłaty należności Sygn. akt I Nc 174/19 z dnia 15.04.2019 r. na kwotę 129.584,00 zł wraz z odsetkami.

Zgodnie z ww. przepisem jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

Powyższe stanowi również naruszenie przepisu art. 20 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych należy wprowadzić wszystkie zdarzenia następujące w danym okresie sprawozdawczym. Skutkiem zaniechania było wykazywanie w ewidencji i sprawozdawczości kwoty roszczeń spornych nieadekwatnych do kwoty roszczeń wynikających z dokumentów źródłowych. Powyższe dotyczyło niewprowadzenia:

- nakazu zapłaty należności Sygn. akt I Nc 3197/17 z dnia 19.09.2017 r. (kwoty 11.392,00 zł wraz z odsetkami), w stosunku do którego w dniu 03.04.2018 r. zapadł wyrok sądu Sygn. akt IC 3362/17 (do którego ZPKWŚ złożył apelację),
- zmian dotyczących uprawomocnienia się wyroku sądu Sygn. akt III Ca 625/18 z dnia 07.02.2019 r. (i nadania mu klauzuli wykonalności z dniem 01.03.2019 r.) poprzez zaliczenie orzeczonej kwoty 2.848,00 zł należności głównej do należności bezspornych i przesięgowanie ich z konta 240 "Pozostałe rozrachunki" (w analityce: 240-20 KARA T...) na konto rozrachunkowe dłużnika 201,
- nakazu zapłaty należności Sygn. akt I Nc 174/19 z dnia 15.04.2019 r. (kwoty 129.584,00 zł wraz z odsetkami), w stosunku do którego kontrahent złożył sprzeciw.

W myśl przepisu art. 24 ust. 1 ww. ustawy - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco,

- pkt II ppkt 1.1.3a, 1.2.3a, 1.3.3a str. 4, 8-9, 12 protokołu kontroli;

b) art. 4 ust. 2 ustawy oraz zasad funkcjonowania kont określonych w Załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (obecnie tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 342) poprzez ewidencjonowanie operacji gospodarczych na niewłaściwych kontach, tj. ujmowanie opłaty środowiskowej stanowiącej zobowiązanie podatkowe uiszczane na rachunek urzędu marszałkowskiego na koncie „201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” zamiast na koncie „225 – Rozrachunki z budżetem”.

Nieuregulowane zobowiązanie wobec urzędu marszałkowskiego na koniec danego roku wykazuje się w pasywach bilansu jednostki budżetowej za dany rok w pozycji: D.II.2 Zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania wobec budżetów,

- pkt II ppkt 2.1, 2.2 str. 13-14 protokołu kontroli;

c) art. 26 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 26 ust. 1 pkt 3 poprzez nieprawidłowe przeprowadzanie na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzacji należności wątpliwych i spornych w drodze porównania (weryfikacji) danych znajdujących się w księgach rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, tj. poprzez sprawdzenie wszystkich tytułów należności i roszczeń dochodzonych z powództwa cywilnego oraz tych, co do których kontrahenci zgłosili odmowę zapłaty.

W toku kontroli udzielono wyjaśnień, iż „na dzień 31.12.2018 r. i 31.12.2019 r. dokonano inwentaryzację należności pod względem weryfikacji zgodności salda konta 240 Pozostałe rozrachunki z dokumentacją księgową (wystawionymi na dłużników notami z tytułu naliczenia kar). Nie dokonano

weryfikacji poprzez porównanie stanu zaewidencjonowanego na koncie 240 Pozostałe rozrachunki z dokumentacją – wyrokami sądowymi w sprawie dłużników (...)”.

W stosunku do należności skierowanych na drogę postępowania sądowego należy uzyskać informacje o etapie prowadzonych spraw sądowych,

- pkt II ppkt 1.1.3b, 1.2.3b str. 6, 10-11 protokołu kontroli oraz załącznik nr 6;

d) art. 28 ust. 1 pkt 7 w związku z art. 7 ustawy poprzez niedokonywanie na dzień bilansowy wyceny należności w kwocie wymagalnej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności.

Wskutek powyższego wykazane w bilansie stany należności na dzień 31.12.2018 r. w wysokości 567.880,02 zł, w tym 561.574,57 zł z tytułu należności spornych wynikających z konta 240 oraz 31.12.2019 r. w wysokości 567.803,43 zł, w tym 560.599,57 zł z tytułu należności spornych wynikających z konta 240, były zawyżone w stosunku do wysokości należności wynikających z posiadanych przez jednostkę dokumentów źródłowych (nakazów zapłaty, wyroków sądowych itp.),

Z uzyskanych w trakcie kontroli wyjaśnień wynika, że *„Na dzień bilansowy dokonano wyceny aktywów – należności wynikające z naliczenia kar dla kontrahentów (...) zweryfikowane były pod względem zgodności wartości wynikających z not księgowych z zapisami na koncie 240 Pozostałe rozrachunki.”*

- pkt II ppkt 1.1.3b, 1.2.3b str. 5, 10 protokołu kontroli;

2) naruszenie przepisów §2 ust. 2 oraz §10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 1773) poprzez nierzetelne sporządzenie sprawozdań Rb-N kwartalnych o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych jednostki budżetowej za 4 kwartał 2018 r., 4 kwartał 2019 r. oraz 1 kwartał 2020 r., w których wykazane zostały należności sporne wynikające z ewidencji księgowej konta 240 - Pozostałe rozrachunki – w analityce odpowiednio 240-20 KARA T... oraz 240-18 KARA S....

Zgodnie z dyspozycją § 13 ust. 1 pkt 5 załącznika nr 9 „Instrukcji sporządzania sprawozdań” do ww. rozporządzenia – w sprawozdaniu w układzie przedmiotowym prezentowane są wymagalne należności rozumiane jako wartość wszystkich bezspornych należności, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone. Są to należności wynikające, np. z prawomocnych orzeczeń sądu,

- pkt II ppkt 1.1.3b, 1.2.3b 1.3.3a str. 5, 9-12 protokołu kontroli;

3) niezachowanie należytej staranności w zakresie sporządzenia protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego poprzez błędne wpisanie wartości zamówienia w wysokości 277.777,78 zł, tj. 64.424,19 euro zamiast w wysokości 265.800,00 zł, tj. 61.646,2184 euro. Powyższe nie miało wpływu na wynik postępowania i realizację zamówienia,

- pkt II ppkt 6.ad.3 str. 24 protokołu kontroli.

Mając na względzie powyższe zalecam:

1. Stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości w celu rzetelnego przedstawiania sytuacji finansowej jednostki.
2. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
3. Księgi rachunkowe prowadzić w sposób rzetelny i bieżąco, co umożliwi prawidłowe sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań.
4. Właściwie przeprowadzać na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację należności wątpliwych i spornych m.in. poprzez sprawdzenie wszystkich tytułów należności i roszczeń

dochodzonych z powództwa cywilnego oraz tych, co do których kontrahenci zgłosili odmowę zapłaty mając na uwadze przepisy art. 26 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o *rachunkowości*.

5. W sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wykazywać rzetelne dane wynikające z ksiąg rachunkowych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
6. Dochowywać należytej staranności przy sporządzaniu protokołów postępowań w sprawie udzielenia zamówienia publicznego.
7. Mając na uwadze art. 68 i 69 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zapewnić skuteczne funkcjonowanie kontroli zarządczej w celu niedopuszczenia do powstawania ww. nieprawidłowości.

Sprawozdanie o sposobie realizacji powyższych zaleceń proszę przekazać do Urzędu Marszałkowskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma.

z up. Marszałka Województwa
/-/ Edyta Knapik-Walka
Zastępca Dyrektora
Departamentu Audytu i Kontroli